

KERTOMUS VESIJOHTOPUTKEN KAIVAMISEN VALVONTATYÖSTÄ
KOKEMÄEN PISPASSA 10.9.2002Kohteen perustiedot

Kokemäki Pisp

Kunta: Kokemäki

Kylä: Vallila

Tila/tontti: 271-456-0002-0047 Pisp

Maanomistaja: Markku Ryömä

Peruskarttalehti: 1134 12 KOKEMÄKI

Sijainti: x = 6797 10
y = 1575 07
z = 43,5 - 48 m mpy

Löydöt: KM 33363: 1 – 2 (keramiikkaa, iskoksia)

Diat: Museovirasto, Arkeologian osasto, diat nro 49438 - 49444

Aiemmat tutkimukset: 1955 kaivaus - V.Luho; 1960 kaivaus - V.Luho; 1961 kaivaus - V.Luho; 1989 kaivaus - L. Ruonavaara; 1998 inventointi - N. Strandberg

Aiemmat löydöt: KM 12677, KM 13692, KM 13786, KM 14158, KM 14822, KM 14957, KM 15168, KM 25324, SatM 8814

Syksyllä 2002 tuli ajankohtaiseksi kaivaa vesijohtoa varten kaivanto Kokemäen Pispan kivikautisen asuinpaikan läpi. Tuula Heikkurinen-Montell tarkasti suunnitellun putken linjauksen maastossa. Koska vesijohto seurasi tien reunaa ja kulki muinaisjäännösalueella lähes kokonaan vuoden 1961 kaivausalueella, sovittiin, että kaivaustyö voidaan suorittaa Museoviraston tutkijan valvonnassa.

Vesijohtoputken kaivaminen Kokemäen Pispan asuinpaikalla suoritettiin 10.9.2002. Putkea varten kaivettiin n. 1,8 m syvä ja yläosastaan n. 1 m leveä oja. Kaivannon yläosassa näkyi selvärajainen, vaihtelevan paksuinen (30 – 50 cm) kerros hiekkaista soraa, alaosa oli hienoa hiekkaa. Kaivannossa havaittiin kolme luontaisesta poikkeavaa värjäymää tai rakennetta (kartta).

Ensimmäinen värjäymä sijaitsi alueella, joka vuoden 1989 yleiskartan perusteella oli vuoden 1961 kaivausalueen reunaa. Lähellä värjäymää oli sähkölinjan A-pylväs (eteläisempi pylväs oli noin metrin päässä läiskän länsipäästä) sekä kaivannossa näkynyt resentti kivirakenne, joka maanomistaja Markku Ryömän mukaan liittyi purettuun kivinavettaan. Koska alue vaikutti em. seikkojen vuoksi sekoittuneelta, ei ojan kaivamisessa edetty erityisen varovaisesti. Niinpä värjäymä havaittiin vasta kaivannon profiilia tarkasteltaessa.

Havaittu rakenne näkyi kaivannon eteläprofiilissa (kartalla nro 1). Se oli tasapohjainen, reunoiltaan pyöristynyt kuoppa. Kuopan pituus oli n. 1,5 m ja sen pohja oli n. 80 cm:n syvyydellä maan pinnasta. Kuopan pintakerros oli soraa. Kerros oli paksuimmillaan kuopan keskivaiheilla, jossa sitä oli 40 – 50 cm. Soran alla oli 30 – 40 cm:n paksuinen kerros punamullan värjäymää soraista hiekkaa. Kuopan kohdalta kaivettu maa-aines tutkittiin ja siitä (punamultaisesta hiekasta) löydettiin kaksi palaa kampaleimalla koristettua keraamiikkaa (KM 33363:1). Vesijohtokaivannon pohjoisprofiilissa punamultaa oli näkyvissä n. 5 cm paksuinen kerros sorakerroksen alla. Kuopparakenne oli myös havaittavissa tässä profiilissa, mutta ei niin selvästi kuin kaivannon eteläprofiilissa. Rakenne tulkittiin punamultahaudaksi (diat 49438 – 49441).

Toinen värjäymä (kartalla nro 2) havaittiin alempana pellolla vesijohtokaivannon pohjoisprofiilissa noin 23,5 metriä pellolla olleesta muuntajasta koilliseen. Se näkyi peltomullan alla n. 50 cm syvänä ja 70 cm leveänä kuoppana. Maa-aines oli punertavaksi värjäytynyttä likamaata (hiekkaa), nokea tai hiiltä läiskässä ei havaittu. Värjäymästä löydettiin kolme pii-iskosta (KM 33363:2; dia 49442).

Kolmas värjäymä (kartalla nro 3) oli n. 6,5 metriä pitkä ja paksuimmillaan n. 50 cm syvä punertavan keltaiseksi värjäytynyt likamaaläiskä, joka näkyi kaivannon pohjoisprofiilissa. Sen länsireuna oli n. 10 metriä muuntajasta koilliseen. Värjäytynyt alue erottui kohtuullisen selvästi, mutta maa-aines ei ollut erityisen likaista. Läiskästä ei tullut löytöjä.

Turussa 24.10.2002

Taina Pietikäinen

DIALUETTELO

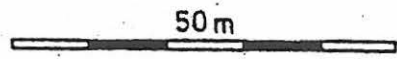
- 49438 Punamultahauta kaivannon S-profiilissa. Kuvattu luoteesta.
- 49439 Punamultahauta kaivannon S-profiilissa. Kuvattu koillisesta.
- 49440 Punamultahauta kaivannon S-profiilissa. Markku Ryömä näyttää mittakaavaa. Kuvattu luoteesta.
- 49441 Punamultahauta kaivannon N-profiilissa. Kuvattu lounaasta.
- 49442 Värjäymä nro 2 kaivannon N-profiilissa. Kuvattu etelästä.
- 49443 Vesijohtokaivanto. Punamultahauta kuvan keskivaiheilla, n. 1 metri pylvästä. Kuvattu idästä.
- 49444 Vesijohtokaivanto, taustalla asuinapaikkarinnettä. Kuvattu kaakosta.

KOKEMÄKI PISPA

Leena Ruonavaara 1989

Yleiskartta

mk 1:1000

kartoitus Helena Ranta, Nina Strandberg

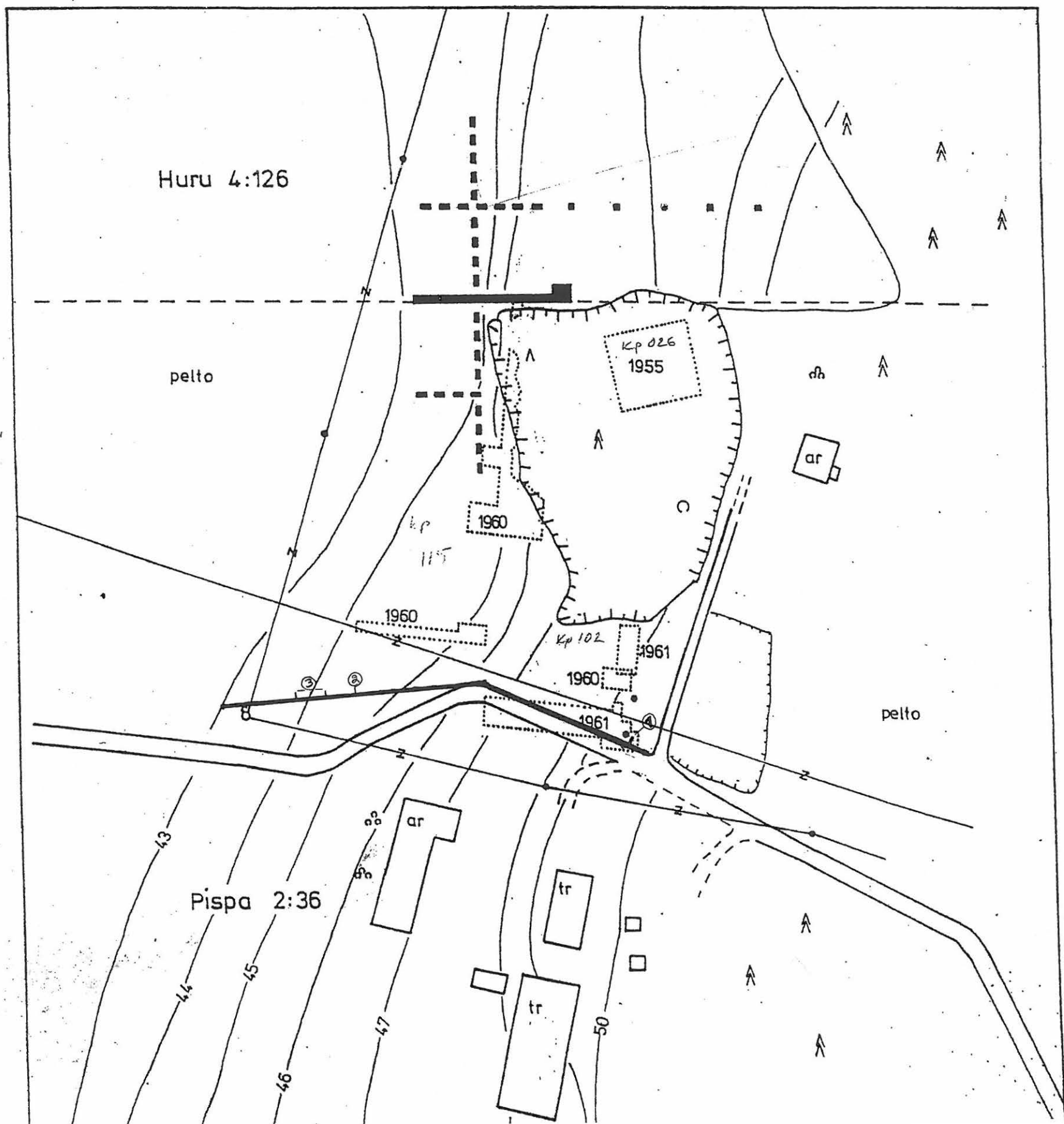

- vuoden 1989 kaivausalue
- ▤ vuosien 1955, 1960, 1961 kaivausalueet

— 10.9.2002 kaivettu vesijohtokaivanto

värjäjä / rakenne

Vesijontoliniaus Kokemuksi Pispä

